

Bilaga 2a Sammanställning av resultat från dialogmöten

Denna bilaga är en av leveranserna från projektet Fas 1 - Inriktningen. Bilagorna ska utgöra underlag för de beslut som ska fattas av kongresserna respektive förbundsmötet under 2023 gällande fortsatt arbete kring ny organisationsform. Bilagorna beskriver olika aspekter och frågeställningar (t.ex. möjliga ekonomiska eller juridiska konsekvenser av olika förslag och scenarion) som är av betydelse för att kunna fatta beslut om inriktningen på det fortsatta arbetet inom projektet och med en ny organisationsform. Bilagorna är ett underlag till kongresserna respektive förbundsmötet på samma sätt som t.ex. revisionsberättelsen. Det går alltså inte att ändra på bilagorna. Det går heller inte att lägga förslag som rör innehållet i bilagorna.

Bilagorna strävar efter att presentera fakta och analyser baserade på fakta. Bilagorna gör inga värderingar och ger inga rekommendationer så länge det inte handlar om att peka ut juridiska eller liknande konsekvenser.

Inledning

En central del i arbetet inom projektet Fas 1 - Inriktningen har varit att samla in synpunkter från de fyra förbundens medlemmar. Medlemmarna är de som dagligen deltar i verksamheten och deras synpunkter och kommentarer är därför av stor betydelse för projektet.

Medlemmarnas synpunkter har samlats in på tre olika sätt: dialogmöten, enkäter och djupintervjuer. Vi har valt att arbeta med tre olika metoder eftersom varje metod tillför nya perspektiv. Resultaten från de tre olika undersökningarna redovisas i var sitt PM (Bilaga 2a, 2b och 2c).

Metod och genomförande

Dialogmötena var den första aktiviteten av de tre ovan nämnda som genomfördes i projektet. Mötena fick därmed en bred och öppen ansats; det handlade om att tämligen förutsättningslöst börja samla in synpunkter och kommentarer.

Dialogmötena utgick från ett särskilt framtaget stödmaterial avsett för den person som skulle processleda mötet. Materialet beskriver ingående vilka förberedelser som krävs, de olika övningar som ska genomföras under mötet och hur mötet bör avslutas (inklusive hur mötesledare och gruppsekreterare ska dokumentera arbetet). Stöd materialet öppnar för ett kortare (ca 2 timmar) och ett längre (ca 3 timmar) dialogmöte. Ett dialogmöte var tänkt att kunna genomföras med en grupp om upp till 20 personer som under mötets gång kunde delas upp i mindre grupper för att underlätta dialog.

Ett drygt tiotal dialogmöten genomfördes på centralt initiativ. På dessa möten var det någon av de fyra förbundsordföranden som agerade processledare. Det fanns också möjlighet för andra aktörer (t.ex. regionala eller lokala föreningar) att ladda ner stöd materialet och själva genomföra dialogmöten.

När alla centrala dialogmöten avslutats genomförde projektledningen en utvärdering av metod och arbetssätt tillsammans med de fyra förbundsordföranden.

Detta PM behandlar enbart de dialogmöten som genomförs på centralt initiativ.

Resultat

Dokumentationen från dialogmötena är omfattande. Totalt finns 61 protokoll (12 från respektive mötes huvudsekreterare och 49 från sekreterarna i de mindre grupper deltagarna arbetade i under mötet) som vart och ett innehåller ett tiotal verksamhetsrelaterade frågor med möjlighet till omfattande fritextsvar. Här presenteras en sammanfattning.

Överlag uttrycker deltagarna en förståelse för att de fyra förbunden står inför stora utmaningar. Det gäller inte bara frågor som medlemsantal och ekonomi utan även, på ett djupare plan, hur de fyra förbunden ska utvecklas för att även i framtiden uppfattas som moderna och relevanta.

Flera deltagare uttrycker optimism när det gäller frågan om de fyra organisationerna kan "moderniseras" och "utvecklas". Synpunkter som framförs är bl.a. att ett förändringsarbete behöver ta hänsyn till olika aspekter, t.ex. hur de olika verksamheternas särdrag kan bevaras och hur en långsiktigt hållbar finansiering kan säkras. Frågor inom hela spannet mellan fastighetsförvaltning och varumärkesidentitet berördes i olika mån i de olika grupperna.

När det gäller rörelsens utveckling framåt belystes perspektiv som fortsatt bredd kontra ökad specialisering i verksamheterna, samverkan med andra organisationer, behovet av att öppna upp verksamheterna för att attrahera nya målgrupper samt hur rörelsen historia och arv kan bli en kraft för framtida utveckling.

En konkret fråga som återkommer i nästan alla möten är hur inflytandet för barn och unga ska kunna säkras vid en eventuell omorganisation.

Ytterligare en punkt som lyfts under mötena är hur utmaningar och möjligheter varierar på nationell, regional och lokal nivå. Hur "djupt" ska ett eventuellt framtida förändringsprojekt arbeta?

Det är, enligt deltagarna, viktigt att inte enbart fokusera på organisation och struktur; ska de fyra förbunden kunna utvecklas tillsammans krävs ökad kunskap och förståelse för varandras verksamhet och vardag liksom förändringar i attityder och förhållningssätt.

Några citat får illustrera diskussionsämnen och tonen på dialogmötena:

- "Det kommer att bli bra!"
- "Det är väl nu som vi ska ha chansen, när samhället har stora brister. Vi behövs mer än någonsin just nu!"
- "Vi ska hjälpas åt att bli större och bättre oavsett vart vi landar, former inte viktiga utan vårt gemensamma mål - mer nykterhet!"
- "Intressant samtal men de tar kraft från lokal verksamhet. Vi borde värva och opinionsbilda mer än att utreda regioner eller sammanslagning."
- "Sitter vi still så är vi döende svanen."
- "Vi måste försöka engagera fler människor, både stora och små."

Efter att samtliga centrala dialogmöten avslutats genomfördes ett utvärderingsmöte där förbundsordförandena och företrädare för projektgruppen deltog. Utvärderingen visade att genomförda centrala dialogmöten i huvudsak fungerat väl. Synpunkter som framkom i utvärderingen är att det varit värdefullt att träffas och prata och att det finns ett behov av att synliggöra de respektive förbunden och deras verksamheter hos övriga förbund. Dialogmöten som metod har överlag fungerat väl även om det i några fall varit svårt att hinna med alla de föreslagna övningarna (vilket i sig inte behöver vara ett problem).

Slutsatser

Den bild som tonar fram i dialogmötena visar på en öppenhet bland deltagarna att diskutera förändringar i de fyra förbundens organisation utifrån en tydlig och ofta detaljerad bild av de utmaningar som förbunden står inför idag.

Dokumentationen från dialogmötena utgör ett omfattande och rikt material där många olika perspektiv, förhållningssätt och förslag kommer fram. Materialet är ett viktigt underlag i ett eventuellt fortsatt arbete.